FACULTY OF HUMANITIES & RELIGIOUS STUDIES

SYLLABUS FOR THE

SUBJECT: RELIGIOUS STUDIES

(ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ)

for the award of the Degree in

BACHELOR OF ARTS/ BACHELOR OF SCIENCE/ HONOURS

(Offered under 4-year UG Degree Programme)

(Credit Based Grading System)
under NEP 2020

Batch: 2025–29

GURU NANAK DEV UNIVERSITY AMRITSAR

Note: (i) Copy rights are reserved.
Nobody is allowed to modify/ publish/ print it in any form.
Defaulters will be prosecuted**.**

(ii) Syllabi are subject to change at the discretion of the authority.
Please visit the University website from time to time.

Bachelor of Arts/Bachelor of Science/Honours (Religious Studies) (CBGS)
(under NEP 2020) (Batch 2025-29) (Semester System)
(Faculty of Humanities & Religious Studies)

SCHEME
RELIGIOUS STUDIES (ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ)

SEMESTER–I

Sr. No.	Course code	Course Title	Credits L-T-P	Total Marks
DISCIPLINE SPECIFIC COURSE (DSC)				
1.		ਧਰਮ, ਆਦਿ ਧਰਮ ਅਤੇ ਧਰਮ ਸੰਬੰਧੀ ਆਧੁਨਿਕ ਮੁੱਦੇ	4-0-0	100

SEMESTER–II

Sr. No.	Course code	Course Title	Credits L-T-P	Total Marks
DISCIPLINE SPECIFIC COURSE (DSC)				
1.		ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਭਾਰਤੀ ਧਰਮ	4-0-0	100

SEMESTER–III

Sr. No.	Course code	Course Title	Credits L-T-P	Total Marks
DISCIPLINE SPECIFIC COURSE (DSC)				
1.		ਸਾਮੀ ਧਰਮ	4-0-0	100

SEMESTER–IV

Sr. No.	Course code	Course Title	Credits L-T-P	Total Marks
DISCIPLINE SPECIFIC COURSE (DSC)				
1.		ਮਧਕਾਲੀਨ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਧਾਰਮਿਕ ਲਹਿਰਾਂ	4-0-0	100

SEMESTER–V

Sr. No.	Course code	Course Title	Credits L-T-P	Total Marks
DISCIPLINE SPECIFIC COURSE (DSC)				
1.		ਸਿੱਖ ਦਰਸ਼ਨ	4-0-0	100
INTERNSHIP/COMMUNITY OUTREACH				
2.		COMMUNITY OUTREACH-1 **(02 WEEKS)**	0-0-2	50

SEMESTER–VI

Sr. No.	Course code	Course Title	Credits L-T-P	Total Marks
DISCIPLINE SPECIFIC COURSE (DSC)				
1.		ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ	4-0-0	100

SEMESTER–VII

Sr. No.	Course code	Course Title	Credits L-T-P	Total Marks
DISCIPLINE SPECIFIC COURSE (DSC)				
1.		ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ ਦੀਆਂ ਪਹੁੰਚ-ਵਿਧੀਆਂ	4-0-0	100
2.		ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ 1709-1849	4-0-0	100
3.		ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਆਖਿਆ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਤੇ ਵਿਆਖਿਆਕਾਰ	4-0-0	100
4.		ਸਿੱਖ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ	4-0-0	100
MINOR				
5.		UNDERSTANDING RELIGIOUS IN MODERN TIMES	4-0-0	100
INTERNSHIP/COMMUNITY OUTREACH				
6.		COMMUNITY OUTREACH-2 **(02 WEEKS)**	0-0-2	50

SEMESTER–VIII

Sr. No.	Course code	Course Title	Credits L-T-P	Total Marks
DISCIPLINE SPECIFIC COURSE (DSC)				
1.		ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ: ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਵਹਾਰ	4-0-0	100
2.		ਸਿੱਖ ਸਾਹਿਤ	4-0-0	100
3.		ਧਰਮ ਦਰਸ਼ਨ	4-0-0	100
4.		ਪੂਰਬੀ ਅਤੇ ਮਧ ਏਸ਼ੀਆਈ ਧਰਮ	4-0-0	100
MINOR				
5.		GURU NANAK DEV JI : LIFE AND TEACHINGS	4-0-0	100

Bachelor of Arts/Bachelor of Science/Honours (Religious Studies) (CBGS)
(under NEP 2020) (Batch 2025-29) (Semester-I)
(Faculty of Humanities & Religious Studies)

SEMESTER–I

RELIGIOUS STUDIES (ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ)

ਧਰਮ, ਆਦਿ ਧਰਮ ਅਤੇ ਧਰਮ ਸੰਬੰਧੀ ਆਧੁਨਿਕ ਮੁੱਦੇ

Time : 3 Hours **L-T-P**
Credits: 4-0-0
Maximum Marks : 100
(Lectures to be delivered: 6 per week)

Instructions for the Paper Setters:-
Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

SECTION–A

ਆਦਿ ਧਰਮ

1. ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਮਨੁੱਖ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਧਰਮ: ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਕਰੋਪੀ ਤੇ ਧਰਮ ਦਾ ਆਰੰਭ
2. ਮੁਢਲੇ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ: ਐਨੀਮਿਜ਼ਮ, ਮਾਨਾ, ਟੋਟਮ, ਫਿਟਿਸ਼
3. ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ: ਜਾਦੂ, ਟੈਬੂ, ਮਿਥ

SECTION–B

ਧਰਮ ਦੀ ਆਮ ਜਾਣਕਾਰੀ

1. ਧਰਮ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਰੂਪ
2. ਧਰਮ ਤੇ ਦਰਸ਼ਨ: ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਅੰਤਰ
3. ਧਰਮ ਤੇ ਨੈਤਿਕਤਾ: ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਅੰਤਰ

SECTION–C

ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਕਾਰ

1. ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਕਾਰ: ਅਰਥ ਅਤੇ ਸਰੂਪ
2. ਜਨਮ, ਧਰਮ-ਪ੍ਰਵੇਸ਼, ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸੰਸਕਾਰ
3. ਧਾਰਮਿਕ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ-ਧਾਰਮਿਕ ਮਹੱਤਵ

SECTION–D

ਧਰਮ ਸੰਬੰਧੀ ਆਧੁਨਿਕ ਮੁੱਦੇ

1. ਧਰਮ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਸੰਬੰਧ
2. ਮਾਨਵਵਾਦ
3. ਵਿਸ਼ਵ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਹਿਹੋਂਦ

ਸੁਝਾਈਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ:

English:

1. Byron, Jevous Frank, *The History of Religion*, Orient, Delhi, 1985.
2. Harbans Singh & L.M. Joshi, *An Introduction to Indian Religions*, Punjabi University, Patiala, 1996.
3. James, E.O., *Begining of Religion*, Arrow Books, London. 1950.
4. Redin Paul, *Primitive Religion*, Dover Publication, New York, 1957.
5. Dr.Kulwant Singh, *Dharam Paripekh Ate Sidant*, Ravi Sahit Prakashan, 2017.

Punjabi:

1. ਐਫ.ਮੈਕਸਮੂਲਰ, *ਧਰਮ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ*, ਅਨੁ. ਤਾਰਨ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2002.
2. ਸਿੱਧੂ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, *ਧਰਮ : ਆਧੁਨਿਕ ਅਤੇ ਉਤਰ ਆਧੁਨਿਕ ਸਿਧਾਂਤ*, ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਬੁਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ, 2014.
3. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, *ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਅਧਿਐਨ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2008.
4. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, *ਧਰਮ ਦਰਸ਼ਨ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2007.
5. ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ, *ਧਰਮ ਦਾ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪੱਖ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1999.
6. ਡਾ. ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਪੁਰਾਤਨ ਧਰਮ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ

Hindi:

1. ਸਿਨਹਾ, ਹਰੇਂਦ੍ਰਪ੍ਰਸਾਦ, *ਧਰਮ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ*, ਮੋਤੀ ਲਾਲ ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ, ਦਿੱਲੀ, 1965.

Bachelor of Arts/Bachelor of Science/Honours (Religious Studies) (CBGS)
(under NEP 2020) (Batch 2025-29) (Semester-II)
(Faculty of Humanities & Religious Studies)

SEMESTER–II

RELIGIOUS STUDIES (ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ)

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਭਾਰਤੀ ਧਰਮ

Time : 3 Hours **L-T-P**
Credits: 4-0-0
Maximum Marks : 100
(Lectures to be delivered: 6 per week)

Instructions for the Paper Setters:-
Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

SECTION–A

ਵੈਦਿਕ ਧਰਮ

1. ਆਰੀਅਨ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ
2. ਚਾਰ ਵੇਦ: ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ
3. ਵੈਦਿਕ ਦੇਵਤੇ

SECTION–B

ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ

1. ਭਗਵਤ ਗੀਤਾ: ਜਾਣ–ਪਹਿਚਾਣ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਸਿੱਧਾਂਤ
2. ਰਾਮਾਇਣ: ਜਾਣ ਪਹਿਚਾਣ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਸਿੱਧਾਂਤ
3. ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ: ਵੈਸ਼ਨਵ, ਸ਼ੈਵ ਅਤੇ ਸ਼ਾਕਤ (ਜਾਣ–ਪਹਿਚਾਣ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਸਿੱਧਾਂਤ)

SECTION–C

ਜੈਨ ਧਰਮ

1. ਤੀਰਥੰਕਰ ਅਤੇ ਭਗਵਾਨ ਮਹਾਂਵੀਰ ਦਾ ਜੀਵਨ
2. ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥ
3. ਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤ: ਪੰਜ ਮਹਾਂਵਰਤ, ਕਰਮ ਅਤੇ ਮੁਕਤੀ

SECTION–D

ਬੁੱਧ ਧਰਮ

1. ਮਹਾਤਮਾ ਬੁੱਧ ਦਾਜੀਵਨ
2. ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥ
3. ਮੁੱਖ ਸਿੱਧਾਂਤ: ਚਾਰ ਆਰੀਆ ਸੱਚ ਅਤੇ ਅਸ਼ਟਾਂਗ ਮਾਰਗ

ਸੁਝਾਈਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ:

English:

1. Bhalla, K.S., *Major Religions in India*, Star Publications, 2005.
2. Bhaskar, V.S., *Faith and Philosophy of Buddhism*, Kalpaz Publications, 2009.
3. *Buddhism*, Punjabi University, Patiala, 1969.
4. David, Neel, Alexander, *Buddhism–Its Doctrines and Its Methods*, B.I. Publications, Grate Britain, 1977.
5. Gopalan, S., *Outlines of Jainism*, Wiley Western Ltd., New Delhi, 1975.
6. Gupta, Das, S.N., *A History of Indian Philosophy*, Vol. I, Cambridge University, Press, New York, 1969.
7. Hiriyanna, H., *Outlines of Indian Philosophy*, George Allen & Cnwin Ltd., London, 1931.
8. Hume, R.E., *TheThirteen Principal Upanishads*, Oxford University Press, New York, 1975.
9. Nathmal, Tatia Muni & Mahandra Kumar, *Aspects of Jain Monasticism*: *Today and Tomorrow*, Jain Vishva Bharti, Printers and Publishers, New Delhi, 1981.
10. Richard, A.Gard (Ed.), *Buddhism*, Prentice Hall, International, London, 1961,
11. Slevenson, S., *The Heart of Jainism*, Munshi Ram Manohar Lal, New Delhi, 1979.

Punjabi:

1. ਅਮੋਲ, ਸ.ਸ, *ਧਰਮਾਂ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ*, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1999.
2. ਐਮ. ਹਿਰਿਆਨਾ, *ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ*, ਅਨੁ. ਪ੍ਰਭਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਯੂਨੀਸਟਾਰ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2014.
3. ਗੁਪਤਾ, ਸ਼ਾਂਤੀਨਾਥ, *ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ*, ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1974.
4. ਨਿਰਾਕਾਰੀ, ਆਰ.ਡੀ., *ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ*, ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1994.
5. ਡਾ. ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਪੁਰਾਤਨ ਧਰਮ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
6. ਡਾ. ਸਰਬਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, *ਵਿਸ਼ਵ ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥ ਅਤੇ ਸੰਪਰਦਾਵਾਂ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ

Hindi:

1. ਸਿਨਹਾ, ਹਰੇਂਦ੍ਰਪ੍ਰਸਾਦ, *ਭਾਰਤੀਯ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ*, ਮੋਤੀ ਲਾਲ ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ, ਦਿੱਲੀ, 1963.
2. ਮਿਸ਼ਰ, ਉਮੇਸ਼ (ਡਾ.), *ਭਾਰਤੀਯ ਦਰਸ਼ਨ*, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਹਿੰਦੀ ਸੰਸਥਾਨ, ਲਖਨਊ, 2003.
3. ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, *ਭਾਰਤੀਯ ਦਰਸ਼ਨ*, ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ, ਰਾਜਪਾਲ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 1973.

Bachelor of Arts/Bachelor of Science/Honours (Religious Studies) (CBGS)
(under NEP 2020) (Batch 2025-29) (Semester-III)
(Faculty of Humanities & Religious Studies)

SEMESTER–III

RELIGIOUS STUDIES (ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ)

ਸਾਮੀ ਧਰਮ

Time : 3 Hours **L-T-P**

Credits: 4-0-0

Maximum Marks : 100

(Lectures to be delivered: 6 per week)

Instructions for the Paper Setters:-

Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

SECTION–A

ਯਹੂਦੀ ਧਰਮ

1. ਯਹੂਦੀ ਧਰਮ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ: ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣ–ਪਛਾਣ
2. ਪੈਗੰਬਰ ਮੂਸਾ: ਜੀਵਨ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ
3. ਯਹੂਦੀ ਧਰਮ–ਗ੍ਰੰਥ: ਤੋਰਾਹ (The Law), ਨਬੀ (The Prophets), ਕੈਥੂਬੀਮ (The Writings) ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ।

SECTION–B

ਈਸਾਈ ਮੱਤ

1. ਯਸੂਮਸੀਹ: ਜੀਵਨ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ
2. ਈਸਾਈ ਚਰਚ: ਆਰੰਭ ਅਤੇ ਪਾਸਾਰ (ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੀ ਪੰਜਵੀਂ ਪੁਸਤਕ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤਬ ਅਨੁਸਾਰ)
3. ਨਵਾਂ ਨੇਮ (New Testament) : ਤਿੰਨ ਮੁੱਖ ਭਾਗ
   (i) ਮੱਤੀ ਦੀ ਅੰਜੀਲ (Gospel of Mathew): ਸੰਖਿਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ
   (ii) 21 ਪੱਤਰ (Epistles) ਸੰਤਪਾਲ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਸੰਤਾਂ ਦੇ
   (iii) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ (Apocalypse)

SECTION–C

ਇਸਲਾਮ

1. ਇਸਲਾਮ ਧਰਮ: ਆਰੰਭ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ
2. ਪੈਗੰਬਰ ਮੁਹੰਮਦ ਸਾਹਿਬ: ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ
3. ਪਵਿੱਤਰ ਕੁਰਾਨ: ਸੰਪਾਦਨਾ ਅਤੇ ਬਣਤਰ

SECTION–D

ਪਾਰਸੀ ਮੱਤ

1. ਜਰਤੁਸ਼ਤ ਮਤ : ਆਰੰਭ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ
2. ਜਰਤੁਸ਼ਤ ਪੈਗੰਬਰ:ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ
3. ਜਰਤੁਸ਼ਤ ਮਤ ਦੇ ਧਰਮ–ਗ੍ਰੰਥ:ਜੰਦ–ਅਵੇਸਤਾ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਸੁਝਾਈਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ:

ENGLISH:

1. Ali, K. *A Study of Islamic History*, Mullick Brothers, Calcutta, 1971.
2. Ansari, M. Abdul Haq, *Islam*, Punjabi University, Patiala, 1969.
3. Buck, Harry M., *People of the Lord*, *The History*, *Scripture and faith of ancient Israel*, The Macmillan, 1966.
4. *Christianity*, Punjabi University, Patiala, 1969.
5. Clark, Denmise E., *Jesus Christ- His Life and Teachings*, ,Madarsa Road, Kashmiri Gate, Delhi, 1654.
6. Foster, John, *Church History,* ISPCK, New Delhi, 2013.
7. Greenless, Duncan, *The Gospel of Zorathustra*, Adyar Publication, Madras, 1968.
8. Guillame, Alfred, & Arnold Thomas (Ed.), *The Legacy of Islam*, Oxford University, London, 1960.
9. Hindson, David F., *History of Israel*, ISPCK, Delhi, 2007.
10. Hitti, P.K., *History of Arabs*, Macmillan, London, 1977.
11. M.N., Dhalla, *History of Zoroastrianism* K.R. Cama Oriental Institute, Bombay, 1997.
12. Pickthal, M.M., *The Meaning of the Glorious Koran*, George Allan and Unwin, 1969.
13. Prof.Gurcharan Singh Talwara, *Islam Sidant Ate Sikhiya*, Waris Shah Foundation, Amritsar, 2014.

Punjabi:-

1. ਗੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, *ਇਸਲਾਮ ਅਤੇ ਸੂਫ਼ੀਵਾਦ,* ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1994.
2. ਜੀ.ਆਰ.ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੀ. ਡਬਲਿਊ ਡੇਵਿਡ, *ਯਹੂਦੀ ਧਰਮ ਪ੍ਰਸਿੰਤਯ ਧਰਮ*, ਲਖਨਊ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਹਾਊਸ, ਲਖਨਊ.
3. ਐੱਲ.ਐੱਮ.ਜੋਸ਼ੀ, *ਵਿਸ਼ਵ ਧਰਮ ਸੰਗ੍ਰਹਿ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1971.
4. ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਤਾਲਿਬ, (ਸੰਪਾ.) *ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਧਰਮ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1985.
5. ਤੇਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਧਾਲੀਵਾਲ, *ਯਹੂਦੀ ਅਤੇ ਈਸਾਈ ਧਰਮ : ਇਕ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ*, ਗ੍ਰੇਸ਼ੀਅਸ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ, 2009.
6. *ਬਾਈਬਲ (ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)*, ਬਾਈਬਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ, ਬੰਗਲੌਰ, 1976.
7. ਮੈਸੀ, ਜੇਮਜ਼, *ਮਸੀਹੀਅਤ: ਇਕ ਪਰਿਚਯ*, ਫਕੀਰ ਸਿੰਘ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1976.
8. ਭੱਟੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, *ਈਸਾਈ ਧਰਮ ਇਕ ਜਾਣ ਪਛਾਣ*, ਗਰੇਸੀਅਸ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ, 2009

Bachelor of Arts/Bachelor of Science/Honours (Religious Studies) (CBGS)
(under NEP 2020) (Batch 2025-29) (Semester-IV)
(Faculty of Humanities & Religious Studies)

SEMESTER–IV

RELIGIOUS STUDIES (ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ)

ਮਧਕਾਲੀਨ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਧਾਰਮਿਕ ਲਹਿਰਾਂ

Time : 3 Hours **L-T-P**

Credits: 4-0-0

Maximum Marks : 100

(Lectures to be delivered: 6 per week)

Instructions for the Paper Setters:-

Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

SECTION–A

ਭਗਤੀ ਲਹਿਰ

1. ਭਗਤੀ ਲਹਿਰ : ਉਤਪਤੀ ਤੇ ਵਿਕਾਸ
2. ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਭਗਤੀ ਪਰੰਪਰਾ : ਨਿਰਗੁਣ ਅਤੇ ਸਰਗੁਣ
3. ਭਗਤੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁਖ ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ : ਨਾਮਦੇਵ, ਕਬੀਰ, ਰਵਿਦਾਸ

SECTION–B

ਸੂਫੀ ਮੱਤ

1. ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣ–ਪਛਾਣ : ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ
2. ਸੂਫ਼ੀ ਮੱਤ : ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤ
3. ਚਿਸ਼ਤੀ ਸਿਲਸਿਲਾ ਤੇ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ

SECTION–C

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਧਰਮ ਪ੍ਰਵਰਤਕ

1. ਚੈਤੰਨਯ ਮਹਾਂਪ੍ਰਭੂ
2. ਸ਼ੰਕਰ ਦੇਵ
3. ਮੀਰਾਂਬਾਈ

SECTION–D

ਉਨ੍ਹੀਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਲਹਿਰਾਂ

1. ਰਾਮਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਿਸ਼ਨ : ਆਰੰਭ, ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਯੋਗਦਾਨ
2. ਬ੍ਰਹਮੋ ਸਮਾਜ : ਆਰੰਭ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਯੋਗਦਾਨ
3. ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ : ਆਰੰਭ, ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਯੋਗਦਾਨ

ਸੁਝਾਈਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ:

ENGLISH:

1. Bahadur Mal, *Dayanand and Study in Hinduism*, Sadhu Ashram, Hoshiarpur, 1962.
2. Darshan Singh, *Indian Bhakti Tradition and Sikh Gurus*, Lyall Book Depot, Bhopal, 1968.
3. Farquhar, J.N., *Modern Religious Movements in India*, Munshi Ram, Manohar Lal, Oriental Publishers, Delhi, 1967.
4. Ganda Singh (Ed), *Punjab Past and Present*, (Singh Sabha Issue) Punjabi University, Patiala, 1973.
5. Mahadevan, T.M.P., *Ten Saints of India*, Bharti Vidya Bhawan, Bombay, 1976.

Punjabi:

1. ਗੁਰਸ਼ਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, *ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਾਣੀ ਵਿਚਲੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਾ ਅਜੋਕਾ ਪ੍ਰਸੰਗ,* ਭਾਈ ਚਤਰ ਸਿੰਘ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2007.
2. ਗੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, *ਇਸਲਾਮ ਤੇ ਸੂਫ਼ੀਵਾਦ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1994.
3. ਤਾਰਨ ਸਿੰਘ, ਬਲਬੀਰ ਕੌਰ, *ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ-ਜੀਵਨੀ ਤੇ ਰਚਨਾ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1982.
4. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, *ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਅੰਦੋਲਨ*, ਮਨਦੀਪ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 1970.
5. ----------, *ਭਗਤੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ ਸ੍ਰੋਤ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1991.
6. ਲਾਲ ਸਿੰਘ, *ਭਗਤੀ ਕਾਵਿ*, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ, 1970.

Hindi:

1. ਚਤੁਰਵੇਦੀ, ਪਰਸ਼ੂਰਾਮ, *ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਕੀ ਸੰਤ ਪਰੰਪਰਾ*, ਭਾਰਤੀਯ ਪੁਸਤਕ, ਲਹਿਰ ਪ੍ਰੈਸ, ਇਲਾਹਾਬਾਦ, 1964.
2. ਪੰਕਜ਼, ਪ੍ਰਾਣਨਾਥ, *ਅਭਿਨਾਸੀ ਗਿਰਧਰ ਕੀ ਮੀਰਾ*, ਰੂਪਾ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 2001.
3. ਪ੍ਰਭੂਪਾਦ, ਸਵਾਮੀ, *ਭਗਵਾਨ ਸ੍ਰੀ ਚੈਤੰਨਯ ਮਹਾਂਪ੍ਰਭੂ*, ਭਗਤੋਂ ਵੇਦਾਂਤ ਬੁੱਕ ਟਰੱਸਟ, ਮੁੰਬਈ, 2002.

Bachelor of Arts/Bachelor of Science/Honours (Religious Studies) (CBGS)
(under NEP 2020) (Batch 2025-29) (Semester-V)
(Faculty of Humanities & Religious Studies)

SEMESTER–V

RELIGIOUS STUDIES (ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ)

ਸਿੱਖ ਦਰਸ਼ਨ

Time : 3 Hours **L-T-P**
Credits: 4-0-0
Maximum Marks : 100
(Lectures to be delivered: 6 per week)

Instructions for the Paper Setters:-
Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

SECTION–A

ਸਿੱਖ ਸੰਕਲਪ–ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ

1. ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ
2. ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਰਚਨਾ
3. ਜੀਵਾਤਮਾ

SECTION–B

ਸਿੱਖ ਸੰਕਲਪ–ਭਾਗ ਦੂਜਾ

1. ਹੁਕਮ
2. ਸਿਮਰਨ
3. ਸੇਵਾ

SECTION–C

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ

1. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ : ਜਾਣ ਪਛਾਣ
2. ਬਾਣੀ ਦਾ ਸੰਕਲਨ
3. ਬਾਣੀ ਦਾ ਸੰਪਾਦਨ

SECTION–D

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਬਾਣੀਆਂ

1. ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ
2. ਅਨੰਦ ਸਾਹਿਬ
3. ਬਾਰਹਮਾਹ ਮਾਝ

ਸੁਝਾਈਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ:

English:

1. Jodh Singh, *Outline of Sikh Philosophy*, Sikh Heritage, Patiala, 2000.
2. Kohli, Surinder Singh, *Sikh Philosophy*, Singh Brothers, Amritsar, 1992.
3. Puri, Shamsher Singh, *Handbook of Sikh Theology*, Nation Book Shop, Delhi, 1999.
4. Sahib Singh, *About Compilation of Sri Guru Granth Sahib*, Tr. By Dalip Singh, Lok Sahit Parkashan, Amritsar, 1996.
5. Sher Singh, *Philosophy of Sikhism*, Sterling, Delhi, 1966.
6. Talib, G.S., *Introduction to Guru Granth Sahib*, Punjabi University, Patiala, 1991.
7. Taran Singh, *Guru GranthRatnavali*, Punjabi University, Patiala, 2001.
8. Pritam Singh, *Sikh Falsafey di Roop Rekha*, Guru Nanak Dev University, Amritsar, 1975.

Punjabi:

1. ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ, ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ, *ਸਿੱਖ ਫ਼ਲਸਫ਼ੇ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ*, ਰਘੁਬੀਰ ਰਚਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ, 1976.
2. ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ, *ਗੁਰਮਤਿ ਦਰਸ਼ਨ*, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1982
3. ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ, *ਸਲੋਕ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਸਟੀਕ*, ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2011.
4. ਕਵੀਸ਼ਰ, ਸਰਦੂਲ ਸਿੰਘ, *ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਰਸ਼ਨ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1969.
5. ਗਿੱਲ, ਮਹਿੰਦਰ ਕੌਰ, *ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨ ਕਲਾ*, ਰੂਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ, 1974.
6. ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ, *ਬਾਰਹਮਾਹ ਦਰਸ਼ਨ (ਮਾਝ ਤੇ ਤੁਖਾਰੀ); ਪਾਠ, ਪ੍ਰਵਚਨ ਤੇ ਅਰਥਬੋਧ*, ਰੂਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2008.
7. ਤਾਰਨ ਸਿੰਘ, *ਬਾਰਹਮਾਹ ਦਰਪਣ*, ਨਿਊ ਬੁੱਕ ਕੰਪਨੀ, ਜਲੰਧਰ, 2002.
8. ਪਦਮ, ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ, *ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼*, ਕਲਮ ਮੰਦਿਰ, ਲੋਅਰ ਮਾਲ, ਪਟਿਆਲਾ, 1977.

SEMESTER-V

RELIGIOUS STUDIES (ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ)

INTERNSHIP/COMMUNITY OUTREACH
(02 Weeks)

Credits: L-T-P
0-0-2
Marks : 50

COMMUNITY OUTREACH-1

Bachelor of Arts/Bachelor of Science/Honours (Religious Studies) (CBGS)
(under NEP 2020) (Batch 2025-29) (Semester-VI)
(Faculty of Humanities & Religious Studies)

SEMESTER–VI

RELIGIOUS STUDIES (ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ)

ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ

Time : 3 Hours **L-T-P**
Credits: 4-0-0
Maximum Marks : 100
(Lectures to be delivered: 6 per week)

Instructions for the Paper Setters:-
Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

SECTION–A

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਆਰੰਭ

1. ਸਮਕਾਲੀਨ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ : ਧਾਰਮਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ
2. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ
3. ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਵਿਕਾਸ : ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਤੱਕ

SECTION–B

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਵਿਕਾਸ: ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਤੱਕ

1. ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਤੱਕ
2. ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ : ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਾਰਣ
3. ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ : ਖਾਲਸਾ ਸਿਰਜਣਾ

SECTION–C

ਬੁਨਿਆਦੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ

1. ਗੁਰਦੁਆਰਾ, ਸੰਗਤ ਤੇ ਪੰਗਤ
2. ਮੰਜੀ ਪ੍ਰਥਾ ਤੇ ਮਸੰਦ ਪ੍ਰਥਾ
3. ਦਸਵੰਧ

SECTION–D

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਲਹਿਰਾਂ

1. ਨਾਮਧਾਰੀ ਲਹਿਰ
2. ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ
3. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ

ਸੁਝਾਈਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ:
English:

1. Ganda Singh (Ed.), *Punjab*: *Past and Present* (Singh Sabha Issue), Punjabi University, Patiala, 1973.
2. ----------, *The Singh Sabha and Other Socio-religious Movements in the Punjab*, Punjabi University, Patiala, 1997.
3. J.N.Farquhar, *Modern Religious Movements in India*, Munshi Ram, Manohar Lal, New Delhi, 1967.

Punjabi:

1. ਅਸ਼ੋਕ, ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ, *ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ*, ਅਸ਼ੋਕ ਪੁਸਤਕ ਮਾਲਾ, ਪਟਿਆਲਾ, 1974.
2. ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.) *ਪੰਜਾਬ* (ਭਾਈ ਜੋਧ ਸਿੰਘ ਅਭਿਨੰਦਨ ਗ੍ਰੰਥ) ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1962.
3. ------, ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ, *ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ,* ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2013.
4. ਭਗਤ ਸਿੰਘ, *ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ*, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਟੈਕਸਟ ਬੁੱਕ ਬੋਰਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1983.
5. ਭਾਟੀਆ, ਨਰਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਢਿੱਲੋਂ (ਸੰਪਾ.), *ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ*, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2005.
6. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ, *ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ*, ਲਾਹੌਰ ਬੁਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1974.
7. ਡਾ. ਮਨਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, *ਗੁਰਬਿਲਾਸ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ਦਸਮੀ (ਕ੍ਰਿਤ ਭਾਈ ਸੁਖਾ ਸਿੰਘ, ਸੰਪਾਦਨ ਤੇ ਪਾਠ-ਮੂਲਕ ਅਧਿਐਨ)*, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2016.
8. ਡਾ. ਮਨਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, (ਸੰਪਾ.) ਗੁਰ ਰਤਨਾਵਲੀ ਕ੍ਰਿਤ ਬਾਬਾ ਤੋਲਾ ਸਿੰਘ ਭੱਲਾ, ਲਾਕਟ ਪ੍ਰਿੰਟਰਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1995

Bachelor of Arts/Bachelor of Science/Honours (Religious Studies) (CBGS)
(under NEP 2020) (Batch 2025-29) (Semester-VII)
(Faculty of Humanities & Religious Studies)

SEMESTER–VII

RELIGIOUS STUDIES (ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ)

ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ ਦੀਆਂ ਪਹੁੰਚ-ਵਿਧੀਆਂ

Time : 3 Hours **L-T-P**
Credits: 4-0-0
Maximum Marks : 100
(Lectures to be delivered: 6 per week)

Instructions for the Paper Setters:-
Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

SECTION–A

ਧਰਮ ਦੀ ਮਾਨਵ–ਵਿਗਿਆਨਕ ਵਿਧੀ

1. ਮਾਨਵ–ਵਿਗਿਆਨਕ ਵਿਧੀ: ਜਾਣ–ਪਛਾਣ
2. ਈ.ਬੀ. ਟਾਇਲਰ
3. ਜੇਮਜ਼ ਫਰੇਜ਼ਰ

SECTION–B

ਧਰਮ ਦੀ ਸਮਾਜ–ਵਿਗਿਆਨਕ ਵਿਧੀ

1. ਸਮਾਜ–ਵਿਗਿਆਨਕ ਵਿਧੀ: ਜਾਣ–ਪਛਾਣ
2. ਇਮਾਈਲ ਦੁਰਖੀਮ
3. ਮੈਕਸ ਵੈਬਰ

SECTION–C

ਧਰਮ ਦੀ ਪਰਪੰਚ–ਵਿਗਿਆਨਕ ਵਿਧੀ

1. ਪਰਪੰਚ–ਵਿਗਿਆਨਕ ਵਿਧੀ: ਜਾਣ–ਪਛਾਣ
2. ਰੁਡਲਫ ਆਟੋ
3. ਮਰਸੀਆ ਇਲੀਆਡੇ

SECTION–D

ਧਰਮ ਦੀ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਵਿਧੀ

1. ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਵਿਧੀ: ਜਾਣ–ਪਛਾਣ
2. ਸਿਗਮੰਡ ਫਰਾਇਡ
3. ਯਾਂ ਪਾਲ ਸਾਰਤਰੇ ਦੀ ਹੋਂਦਵਾਦੀ ਪਹੁੰਚ

Recommended Readings:-

English Books:-

1. Bloss, Lowell W., *Theories of Religion*, Punjabi University, Patiala, 1978.
2. Clark, W.H., *The Psychology of Religion*, The McMillan Co., New York, 1971.
3. Freud, S. *The Origin of Religion*, Penguin Books, Middlesex, England, 1985, Vol. 13.
4. Harbans Singh (Ed.), *Approaches to the Study of Religion*, Punjabi University, Patiala, 1978.
5. Kees, W. De Vries Jan, *The Study of Religion: A Historical Perspective*, Harcourt, Brace and World INC.U.S.A. 1967.
6. Robertson, Roland, *The Sociological Interpretation of Religion*, Basil Blackwell, Oxford, 1970.
7. Spencer, Anand, *Understanding Religion: Theories and Methodology*, Vision & Venture, Patiala-New Delhi, 1997.

Punjabi Books:-

1. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, **ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਅਧਿਐਨ**, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2008.
2. ਸਿੱਧੂ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, **ਧਰਮ : ਆਧੁਨਿਕ ਅਤੇ ਉਤਰਆਧੁਨਿਕ ਸਿਧਾਂਤ**, ਗੁਰਗਿਆਨ ਬੁਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ, 2014.
3. ਜੋਧ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ, **ਧਰਮ ਦਾ ਅਕਾਦਮਿਕ ਪਰਿਪੇਖ**, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1997 .
4. ਜੱਜ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, **ਮੈਕਸ ਵੈਬਰ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ**, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, 2013.
5. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, **ਸਿਗਮੰਡ ਫਰਾਇਡ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ**, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

Bachelor of Arts/Bachelor of Science/Honours (Religious Studies) (CBGS)
(under NEP 2020) (Batch 2025-29) (Semester-VII)
(Faculty of Humanities & Religious Studies)

SEMESTER–VII

RELIGIOUS STUDIES (ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ)

ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ 1709–1849

Time : 3 Hours **L-T-P**
Credits: 4-0-0
Maximum Marks : 100
(Lectures to be delivered: 6 per week)

Instructions for the Paper Setters:-
Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

SECTION–A

ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ: ਜੀਵਨ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ

1. ਮੁਢਲਾ ਜੀਵਨ
2. ਸੈਨਿਕ ਸੰਘਰਸ਼ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ
3. ਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਬੰਧ

SECTION–B

ਸਿੱਖ ਮਿਸਲਾਂ

1. ਸਿੱਖ ਮਿਸਲਾਂ: ਉਤਪਤੀ ਤੇ ਸੰਕਲਪ
2. ਭੰਗੀ ਮਿਸਲ ਤੇ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਮਿਸਲ
3. ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਮਿਸਲ

SECTION–C

ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ

1. ਮੁਢਲਾ ਜੀਵਨ
2. ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ
3. ਆਰਥਿਕ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ

SECTION–D

ਸਿੱਖ ਵਿਰਾਸਤ

1. ਸਿੱਖ ਸੰਗੀਤ
2. ਸਿੱਖ ਸਸ਼ਤਰ-ਕਲਾ (Martial Art)
3. ਸਿੱਖ ਸਿੱਕੇ

Recommended Readings:-

English Books:-

1. Grewal, J.S., *From Guru Nanak to Maharaja Ranjit Singh: Essays in Sikh History*, Guru Nanak Dev University, Amritsar, 1972.
2. Gupta, P.L., and Sanjay Garg, *The Coins of Dal Khalsa and Lahore Darbar*, Deptt. of Cultural Affairs and Archeology, Govt. of Punjab, Chandigarh, 1989.
3. Khushwant Singh, *History of Sikhs*, (Vol.I), Oxford University Press, New Delhi, 1999.

Punjabi Books:-

1. ਸੀਤਲ, ਸ.ਸ., **ਸਿੱਖ ਮਿਸਲਾਂ ਤੇ ਸਰਦਾਰ ਘਰਾਣੇ**, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1979.
2. ਗਰੇਵਾਲ, ਜੇ.ਐਸ, **ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ**, ਨਿਊ ਏਜ਼ ਬੁੱਕ ਸੈਂਟਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1983.
3. ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ, **ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ**, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1990.
4. ਢਿੱਲੋਂ, ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, **ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਫ਼ਾਰਸੀ ਸਰੋਤ**, ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2011.

Bachelor of Arts/Bachelor of Science/Honours (Religious Studies) (CBGS)
(under NEP 2020) (Batch 2025-29) (Semester-VII)
(Faculty of Humanities & Religious Studies)

SEMESTER–VII

RELIGIOUS STUDIES (ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ)

ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਆਖਿਆ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਤੇ ਵਿਆਖਿਆਕਾਰ

Time : 3 Hours **L-T-P**
Credits: 4-0-0
Maximum Marks : 100
(Lectures to be delivered: 6 per week)

Instructions for the Paper Setters:-
Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

SECTION–A

ਮੁਢਲੀਆਂ ਵਿਆਖਿਆ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ

1. ਸਹਿਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ : ਬਾਣੀਕਾਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ
2. ਭਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ : ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ
3. ਪਰਮਾਰਥ ਪ੍ਰਣਾਲੀ : ਸੋਢੀ ਮਿਹਰਬਾਨ

SECTION–B

ਸੰਪਰਦਾਈ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ

1. ਉਦਾਸੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ: ਸਾਧੂ ਅਨੰਦ ਘਨ, ਸਾਧੂ ਸਦਾ ਨੰਦ
2. ਨਿਰਮਲਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ: ਭਾਈ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ, ਪੰਡਿਤ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨਰੋਤਮ
3. ਸੰਪਰਦਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ : ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ, ਗਿਆਨੀ ਬਦਨ ਸਿੰਘ ਸੇਖਵਾਂ

SECTION–C

ਸਿੰਘ ਸਭਾਈ ਵਿਆਖਿਆਕਾਰ

1. ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ
2. ਭਾਈ ਜੋਧ ਸਿੰਘ
3. ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ

SECTION–D

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਆਧੁਨਿਕ ਵਿਆਖਿਆਕਾਰ

1. ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ
2. ਡਾਕਟਰ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ
3. ਡਾਕਟਰ ਤਾਰਨ ਸਿੰਘ

Recommended Readings:-

English Books:-

1. Gurnek Singh, *Guru Granth Sahib: Interpretations, Meaning and Nature*, National Book Shop, Delhi, 1998.
2. G.S. Talib, *Sri Guru Granth Sahib in English Translation*, Vol. I to IV, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala, 1984-1990.

Punjabi Books:-

1. ਅਵਿਨਾਸ਼ ਕੌਰ, **ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ: ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ**, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1983.
2. ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ (ਪ੍ਰੋ.), **ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ**, ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1960.
3. _____, **ਆਦਿ ਬੀੜ ਬਾਰੇ**, ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1970.
4. _____, **ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਆਕਰਣ**, ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1980.
5. ਜੱਗੀ, ਰਤਨ ਸਿੰਘ, **ਗੁਰਬਾਣੀ ਟੀਕੇ ਆਨੰਦਘਨ**, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪਟਿਆਲਾ.
6. ਟੀਕਾਕਾਰੀ, **ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ ਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰੀ**, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1989.
7. ਤਾਰਨ ਸਿੰਘ, **ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀਆਂ ਵਿਆਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ**, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1985.
8. ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), **ਨਿਰਮਲ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ**, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1981.
9. _____, **ਭਾਈ ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ : ਪਿਛੋਕੜ, ਰਚਨਾ ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ**, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1989.
10. ਮਨਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, **ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਸੰਦਰਭ ਕੋਸ਼**, ਵਿਗਿਆਨ ਭਾਰਤੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1999.
11. ਮਲਕਿੰਦਰ ਕੌਰ, **ਡਾ. ਤਾਰਨ ਸਿੰਘ ਸਿਮਰਤੀ ਗ੍ਰੰਥ**, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2017.

Bachelor of Arts/Bachelor of Science/Honours (Religious Studies) (CBGS)
(under NEP 2020) (Batch 2025-29) (Semester-VII)
(Faculty of Humanities & Religious Studies)

SEMESTER–VII

RELIGIOUS STUDIES (ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ)

ਸਿੱਖ ਕਦਰਾਂ–ਕੀਮਤਾਂ

Time : 3 Hours **L-T-P**
Credits: 4-0-0
Maximum Marks : 100
(Lectures to be delivered: 6 per week)

Instructions for the Paper Setters:-
Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

SECTION–A

ਕੀਮਤਾਂ: ਜਾਣ–ਪਛਾਣ

1. ਕੀਮਤਾਂ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਸਰੂਪ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਰ
2. ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕੀਮਤਾਂ : ਸਰੂਪ ਤੇ ਉਦੇਸ਼
3. ਸੰਸਥਾਗਤ ਕੀਮਤਾਂ : ਸਰੂਪ ਤੇ ਉਦੇਸ਼

SECTION–B

ਅਧਿਆਤਮਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕੀਮਤਾਂ

1. ਅਧਿਆਤਮਕ ਕੀਮਤਾਂ : ਸਰੂਪ ਤੇ ਉਦੇਸ਼
2. ਸਮਾਜਿਕ ਕੀਮਤਾਂ : ਸਰੂਪ ਤੇ ਉਦੇਸ਼
3. ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕੀਮਤਾਂ : ਸਰੂਪ ਤੇ ਉਦੇਸ਼

SECTION–C

ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਨੈਤਿਕ ਕੀਮਤਾਂ

1. ਧਰਮ ਤੇ ਮੋਖ (ਮੁਕਤੀ)
2. ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ
3. ਸਚਿਆਰ ਤੇ ਸਦਗੁਣ

SECTION–D

ਬੌਧਿਕ ਤੇ ਪਰਾਭੌਤਿਕ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ

1. ਗਿਆਨ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਰੂਪ
2. ਗਿਆਨ ਦੇ ਸ੍ਰੋਤ
3. ਰਹੱਸਵਾਦ

Recommended Readings:-

English Books:-

1. Avtar Singh, *Ethics of Sikh*, Punjabi University, Patiala, 1996.
2. Santokh Singh, *Philosophical Foundations of the Sikh Value System*, Munshi Ram Manohar Lal, New Delhi, 1982.

Punjabi Books:-

1. **ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ**, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ।
2. ਢਿੱਲੋਂ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, **ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਕੀਮਤ ਮੀਮਾਂਸਾ** , ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2012.

Bachelor of Arts/Bachelor of Science/Honours (Religious Studies) (CBGS)
(under NEP 2020) (Batch 2025-29) (Semester-VII)
(Faculty of Humanities & Religious Studies)

SEMESTER–VII

RELIGIOUS STUDIES (ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ)

(MINOR)

UNDERSTANDING RELIGION IN MODERN TIMES

Time : 3 Hours **L-T-P**

Credits: 4-0-0

Maximum Marks : 100

(Lectures to be delivered: 6 per week)

Instructions for the Paper Setters:-

Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

SECTION-A

Religion: An Introduction

1. Religion : Meaning & Definition
2. Religion and Religious Pluralism
3. Interfaith Dialouge

SECTION-B

Indian Religions: An Introduction

1. Hinduism
2. Budhism & Jainism
3. Sikhism

SECTION-C

Semitic Religions: An Introduction

1. Judaism
2. Christianity
3. Islam

SECTION-D

Religion In Modern Times

1. Religion & Science
2. Challenges of Religion in Modren Times
3. Relevence of Religion in Modren Times

Recommended Readings:-
English Book:-

1. Dharam Singh, *Interfaith Dialouge : Different Perspectives,* Punjabi University, Patiala, 2002.
2. Harbans Singh, L.M. Joshi, *An Introduction to Indian Religions,* Punjabi University, Patiala, 1996.

Punjabi Books

1. ਡਾ. ਡੀ.ਪੀ. ਸਿੰਘ, *ਧਰਮ ਤੇ ਵਿਗਿਆਨ,* ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
2. ਗਿ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, *ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਧਾਰਮਿਕ ਇਤਿਹਾਸ,* ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2004.
3. ਡਾ. ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ, *ਭਾਰਤ ਦੇ ਪੁਰਾਤਨ ਧਰਮ,* ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
4. ਪ੍ਰੋ. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਐਲ.ਐਮ. ਜੋਸ਼ੀ, *ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਧਰਮ,* ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
5. ਐਸ. ਐਸ. ਅਮੋਲ, *ਧਰਮਾਂ ਦੀ ਮੁਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ,* ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1999.

SEMESTER-VII

RELIGIOUS STUDIES (ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ)

INTERNSHIP/COMMUNITY OUTREACH
(02 WEEKS)

Credits : L-T-P
0-0-2
Marks : 50

COMMUNITY OUTREACH-2

Bachelor of Arts/Bachelor of Science/Honours (Religious Studies) (CBGS)
(under NEP 2020) (Batch 2025-29) (Semester-VIII)
(Faculty of Humanities & Religious Studies)

SEMESTER–VIII

RELIGIOUS STUDIES (ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ)

ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ: ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਵਹਾਰ

Time : 3 Hours **L-T-P**
Credits: 4-0-0
Maximum Marks : 100
(Lectures to be delivered: 6 per week)

Instructions for the Paper Setters:-
Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

SECTION–A

ਜਾਣ–ਪਛਾਣ

1. ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ : ਅਰਥ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਰੂਪ
2. ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ: ਅਤੀਤ ਵਰਤਮਾਨ ਤੇ ਭਵਿਖ
3. ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ ਤੇ ਦਰਸ਼ਨ/ਧਰਮ ਦਰਸ਼ਨ/ਇਤਿਹਾਸ

SECTION–B

ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ

1. ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਤੇ ਅਪਵਿੱਤਰਤਾ : ਸੁਭਾਅ ਤੇ ਸਰੂਪ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਰ
2. ਮਨੁਖ ਦਾ ਸੁਭਾਅ
3. ਜਗਤ ਦਾ ਸੁਭਾਅ

SECTION–C

ਮਿੱਥ, ਅਨੁਸ਼ਠਾਨ ਤੇ ਹੋਰ

1. ਮਿੱਥ : ਅਰਥ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ
2. ਅਨੁਸ਼ਠਾਨ (ਕਰਮਕਾਂਡ) : ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਰ
3. ਧਾਰਮਿਕ ਫਿਰਕੇ ਤੇ ਸੰਗਠਨ

SECTION–D

ਧਾਰਮਿਕ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਸਮਾਧਾਨ

1. ਧਾਰਮਿਕ ਬਹੁਵਾਦ
2. ਅੰਤਰਧਰਮ ਸੰਵਾਦ
3. ਧਰਮ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ

Recommended Readings:-

English Books:-

1. Bouquet, A.C., *Comparative Religion,* Penguine Books, 1971.
2. Eliade, Mercia, *Myth and Reality*, George Allen, London, 1963.
3. James, E.O., *Comparative Religion*, Cox & Wyman, Great Britain, 1961.
4. James, William, *The Varieties of Religious Experience*, Random House, New York, 1929.
5. Mensching, G., *Structures and Patterns of Religion*, Motilal Banarsidass, New Delhi, 1976.
6. Srivastava, R.S., *Comparative Religion,* Munshi Ram Manoharlal, New Delhi, 1974.

Punjabi Books:-

1. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, **ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਅਧਿਐਨ** , ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2008.
2. ਜੋਧ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ, **ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ: ਅਕਾਦਮਿਕ ਪਰਿਪੇਖ**, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1997.
3. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, **ਧਰਮ: ਆਧੁਨਿਕ ਅਤੇ ਉਤਰਆਧੁਨਿਕ ਸਿਧਾਂਤ**, ਗੁਰਗਿਆਨ ਬੁਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ, 2014.
4. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, **ਧਰਮ : ਪਰਿਪੇਖ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤ**, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2017.

Bachelor of Arts/Bachelor of Science/Honours (Religious Studies) (CBGS)
(under NEP 2020) (Batch 2025-29) (Semester-VIII)
(Faculty of Humanities & Religious Studies)

SEMESTER–VIII

RELIGIOUS STUDIES (ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ)

ਸਿੱਖ ਸਾਹਿਤ

Time : 3 Hours **L-T-P**

Credits: 4-0-0

Maximum Marks : 100

(Lectures to be delivered: 6 per week)

Instructions for the Paper Setters:-

Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

SECTION–A

ਵਾਰ ਸਾਹਿਤ: ਜਾਣ-ਪਛਾਣ

1. ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ
2. ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ
3. ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ

SECTION–B

ਜਨਮਸਾਖੀ ਸਾਹਿਤ: ਜਾਣ-ਪਛਾਣ

1. ਜਨਮਸਾਖੀ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਰੂਪ
2. ਜਨਮਸਾਖੀਆਂ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ
3. ਜਨਮਸਾਖੀਆਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸ੍ਰੋਤ ਵਜੋਂ

SECTION–C

ਗੁਰਬਿਲਾਸ ਸਾਹਿਤ: ਜਾਣ-ਪਛਾਣ

1. ਗੁਰਬਿਲਾਸ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ
2. ਗੁਰਬਿਲਾਸ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦਸਵੀਂ ਕ੍ਰਿਤ ਕੁਇਰ ਸਿੰਘ
3. ਗੁਰਬਿਲਾਸ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦਸਵੀਂ ਕ੍ਰਿਤ ਸੁਖਾ ਸਿੰਘ

SECTION–D

ਰਹਿਤਨਾਮਾ ਸਾਹਿਤ: ਜਾਣ-ਪਛਾਣ

1. ਰਹਿਤਨਾਮਾ ਭਾਈ ਨੰਦ ਲਾਲ
2. ਰਹਿਤਨਾਮਾ ਭਾਈ ਚੌਪਾ ਸਿੰਘ
3. ਰਹਿਤਨਾਮਾ ਭਾਈ ਦੇਸਾ ਸਿੰਘ

Recommended Readings:-

English Books:-

1. Hans, Surjit Singh, A Reconstruction of Sikh History from Sikh Literature, ABS Publication, Jalandhar, 1988.

Punjabi Books:-

1. ਸੁੱਖਾ ਸਿੰਘ (ਭਾਈ), **ਗੁਰਬਿਲਾਸ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ਦਸਮੀ**, (ਸੰਪਾ. ਡਾ. ਮਨਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ), ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2016.
2. ਸੁੱਖਾ ਸਿੰਘ, **ਗੁਰਬਿਲਾਸ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ 10**, (ਸੰਪਾ. ਡਾ. ਗੁਰਸਰਨ ਕੌਰ ਜੱਗੀ), ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਪਟਿਆਲਾ, 1989.
3. ਸੈਨਾਪਤੀ, ਕਵੀ, **ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸੋਭਾ**, (ਸੰਪਾ, ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ), ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1988.
4. ਸੋਹਣ, ਕਵਿ, **ਗੁਰਬਿਲਾਸ ਛੇਵੀਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ**, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ, 1970.
5. ਕੋਇਰ ਸਿੰਘ, **ਗੁਰ ਬਿਲਾਸ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ 10**, (ਸੰਪਾ, ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਅਸ਼ੋਕ), ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1986.
6. ਭੰਗੂ, ਰਤਨ ਸਿੰਘ, **ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼**, (ਸੰਪਾ, ਡਾ. ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ), ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2004.
7. ਲਾਂਬਾ, ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਖਜ਼ਾਨ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), **ਮਹਿਮਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ (ਭਾਗ ਦੂਜਾ)**, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪਟਿਆਲਾ, 1971.

Bachelor of Arts/Bachelor of Science/Honours (Religious Studies) (CBGS)
(under NEP 2020) (Batch 2025-29) (Semester-VIII)
(Faculty of Humanities & Religious Studies)

SEMESTER–VIII

RELIGIOUS STUDIES (ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ)

ਧਰਮ ਦਰਸ਼ਨ

Time : 3 Hours **L-T-P**

Credits: 4-0-0

Maximum Marks : 100

(Lectures to be delivered: 6 per week)

Instructions for the Paper Setters:-

Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

SECTION–A

ਜਾਣ–ਪਛਾਣ

1. ਧਰਮ ਦਰਸ਼ਨ: ਸਰੂਪ ਤੇ ਖੇਤਰ
2. ਧਰਮ ਦਰਸ਼ਨ ਤੇ ਧਰਮ–ਸ਼ਾਸਤਰ
3. ਧਰਮ ਦਰਸ਼ਨ ਤੇ ਧਰਮ

SECTION–B

ਧਾਰਮਿਕ ਗਿਆਨ ਤੇ ਅਨੁਭਵ

1. ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਸ਼ਾ
2. ਧਾਰਮਿਕ ਗਿਆਨ
3. ਧਾਰਮਿਕ ਅਨੁਭਵ

SECTION–C

ਪਰਮਸੱਤਾ ਦੀ ਹੋਂਦ ਸੰਬੰਧੀ ਦਲੀਲਾਂ

1. ਹੋਂਦਪਰਕ ਦਲੀਲ
2. ਵਿਸ਼ਵਕਾਰਨੀ ਦਲੀਲ
3. ਉਦੇਸ਼ਵਾਦੀ ਦਲੀਲ

SECTION–D

ਧਰਮ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ

1. ਸੁਤੰਤਰ ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾ
2. ਅਮਰਤਾ ਦਾ ਵਿਚਾਰ
3. ਬੁਰਾਈ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ

Recommended Readings:-

English Books:-

1. G. Galloway, *The Philosophy of Religion*, T.T. Clark, 38 George Street, Edinburgh, 1960.
2. John H. Hick, *Philosophy of Religion*, Prentice Hall of India, Pvt. Ltd., New Delhi, 1978.
3. W. Rowe, W.J. Weinwright, *Philosophy of Religion*, Hocourt Brace Jovanovich Inc., USA, 1973.
4. Y. Masih, *Introduction of Religious Philosophy*, Moti Lal Banarsi Dass, New Delhi, 1971.

Punjabi Books:-

1. ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ, **ਧਰਮ ਦਾ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪੱਖ**, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1986.
2. ਜਾਨ ਹਿਕ, **ਧਰਮ ਦਰਸ਼ਨ**, ਅਨੁ. ਰਾਜੇਸ਼ ਰੰਜਨ ਤੇ ਵਿਨੋਦ ਕੁਮਾਰ, ਸੰਮਿਅਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 2008.
3. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, **ਧਰਮ ਦਰਸ਼ਨ**, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।

Hindi Books:-

1. ਸਿਨਹਾ, ਹਰੇਂਦ੍ਰ ਪ੍ਰਸਾਦ, **ਧਰਮ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ**, ਮੋਤੀ ਲਾਲ ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ, ਦਿਲੀ, 1985.
2. ਮਸੀਹ, ਯਾਕੂਬ, **ਸਮਾਨਯ ਧਰਮ ਦਰਸ਼ਨ**, ਮੋਤੀ ਲਾਲ ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ, ਦਿੱਲੀ, 1985.

Bachelor of Arts/Bachelor of Science/Honours (Religious Studies) (CBGS)
(under NEP 2020) (Batch 2025-29) (Semester-VIII)
(Faculty of Humanities & Religious Studies)

SEMESTER–VIII

RELIGIOUS STUDIES (ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ)

ਪੂਰਬੀ ਅਤੇ ਮਧ ਏਸ਼ੀਆਈ ਧਰਮ

Time : 3 Hours **L-T-P**

Credits: 4-0-0

Maximum Marks : 100

(Lectures to be delivered: 6 per week)

Instructions for the Paper Setters:-

Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

SECTION–A

ਸ਼ਿੰਤੋ ਮਤ

1. ਸ਼ਿੰਤੋ ਮਤ : ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ
2. ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਸਿਧਾਂਤ
3. ਨੈਤਿਕ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ

SECTION–B

ਤਾਓਵਾਦ

1. ਤਾਓਵਾਦ : ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ
2. ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਸਿਧਾਂਤ
3. ਨੈਤਿਕ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ

SECTION–C

ਕਨਫਿਊਸ਼ੀਅਸ ਮਤ

1. ਕਨਫਿਊਸ਼ੀਅਸ ਮਤ : ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ
2. ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਸਿਧਾਂਤ
3. ਨੈਤਿਕ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ

SECTION–D

ਬਹਾਈ ਧਰਮ

1. ਬਹਾਈ ਧਰਮ : ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ
2. ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਸਿਧਾਂਤ
3. ਨੈਤਿਕ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ

Recommended Readings:-

English Books:-

1. Boyce, Mery, *History of Zorastrism*, 1975.
2. Edward, J. Juji, *The Great Religion of the Modern World*, America, 1967.
3. Fellows, Ward J., *Religions: East and West*, Halt Rinehart, New York, 1979.
4. Raju, Karam Singh, *Ethical Perceptions of World Religions*, Guru Nanak Dev University, Amritsar, 2011.
5. Smart, Ninian, *The Religious Experience of Mankind*, Collins, London, 1969.

Punjabi Books:-

1. ਤਾਲਿਬ, ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), **ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਮੁਖ ਧਰਮ**, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2016.
2. ਗਾਂਧੀ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, **ਕਨਫਿਊਸ਼ਸ**, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ, 1991.
3. ਸੋਢੀ, ਪਰਮਿੰਦਰ, **ਚੀਨੀ ਦਰਸ਼ਨ : ਤਾਉਵਾਦ**, ਕਲਾ ਸੰਚਾਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1997.
4. ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਸਿੰਘ (ਅਨੁ.), **ਕਨਫਿਊਸ਼ੱਸ ਦੇ ਮਹਾਵਾਕ**, ਸਾਹਤਿ ਅਕਾਦਮੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 1973.

Hindi Books:-

1. ਸਿਨਹਾ, ਹਰੇਂਦ੍ਰ ਪ੍ਰਸਾਦ (ਡਾ.), **ਧਰਮ–ਦਰਸ਼ਨ ਕੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ**, ਮੋਤੀਲਾਲ ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ, ਦਿੱਲੀ, 1985.

Bachelor of Arts/Bachelor of Science/Honours (Religious Studies) (CBGS)
(under NEP 2020) (Batch 2025-29) (Semester-VIII)
(Faculty of Humanities & Religious Studies)

SEMESTER–VIII

RELIGIOUS STUDIES (ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ)

(MINOR)

GURU NANAK DEV JI : LIFE AND TEACHINGS

Time : 3 Hours **L-T-P**

Credits: 4-0-0

Maximum Marks : 100

(Lectures to be delivered: 6 per week)

Instructions for the Paper Setters:-

Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

SECTION-A

Guru Nanak Dev Ji: An Introduction

1. Contemporary Milieu: Religious, Social and Political
2. Life and Mission
3. Four Travels and their Impact

SECTION-B

Major Compositions: An Introduction

1. Japji
2. Asa di Var
3. Siddh Gosht

SECTION-C

Major Concepts-I

1. *Akal Purakh* and World
2. Man and Salvation
3. *Haumai* and *Hukam*

SECTION-D

Major Concepts-II

1. *Panj Khand*
2. *Sachiar*
3. *Kirat Karo, Naam Japo, Vand Chhako*

Recommended Readings:-

English Books:-

1. Madanjit Kaur, *Guru Nanak and His Teachings*, G.N.D.U, Amritsar, 1989.
2. Teja Singh, *Guru Nanak and His Mission*, SGPC, Amsitsar, 1959.
3. Trilochan Singh, *Brief Life Sketch of Guru Nanak*, Delhi Gurdwara Parbandhak Committee.
4. Wazir Singh, *Aspect of Guru Nanak's Philosophy*, Lahore Book Shop, Ludhiana, 1969.

Punjabi Books

1. **ਡਾ. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ : ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤਿਤਵ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ, ਦਿੱਲੀ, 1974.**
2. **ਡਾ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੋਹਲੀ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ-ਜੀਵਨ, ਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕਾਵਿ-ਕਲਾ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚਡਾਗੜ੍ਹ, 1969.**
3. **ਡਾ. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਕਾਵਿ-ਕਲਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1985.**
4. **ਡਾ. ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਵ, ਨਸ਼ਨਲ ਬੁਕ ਟਰਸਟ, ਦਲਾ, 1968.**
5. **ਰਾਏ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਾਣੀ ਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅਮ੍ਰਤਸਰ, 1999.**